

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ «УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ»

КАФЕДРА «МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи гранрайтингу

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 28 серпня 2022 р.

Викладач	СЕМЕНЧУК Тетяна Борисівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	СЕМЕНЧУК Тетяна Борисівна
E-mail	semenchuk2021@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38097-840-05-80
Консультації	Кожна понеділка з 12.00год до 14.00год за <u>ZOOM</u> посиланням
Офіційна назва освітньої програми	Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	2/3
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS / 150 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 8 годин Практичні заняття – 24 годин/ 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення	Формування комплексу теоретичних знань, практичних вмінь та

дисципліни	навичок для здійснення ефективного управління науковими проектами, які здобувачі можуть застосовувати при здійсненні науково-технічних досліджень, виконанні та захисті дисертації.
Загальні компетентності	ЗК02.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові) компетентності	СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності
Програмні результати навчання	РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції, посиливши обізнаність щодо мистецтва написання проектів для отримання безповоротної фінансової допомоги, яке включає в себе цілий комплекс професійних навичок з керування проектами, аналітики, планування, управління ризиками, маркетингу, PR-менеджменту, ділової комунікації, документообігу. Головне ціль — переконати грантодавця, що саме Ваш проект є найбільш актуальним та конкурентоспроможним і саме Ваше команда зможе ефективно втілити його у життя.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

МОДУЛЬ 1. Основи гранрайтингу

Змістовий модуль 1 «Теоретичні та організаційні засади гранрайтингу»

Тема 1. Теоретичні засади гранрайтингу.

Зміст та принципи гранрайтингу. Оперативний та проектний гранрайтинг. Основні поняття гранрайтингу. Мета та завдання гранрайтингу. Суб'єкти та об'єкти гранрайтингу. Основні напрями надання міжнародної технічної допомоги в Україні. Правила успішного гранрайтингу. Причини невдалого гранрайтингу.

Тема 2. Досвід та перспективи розвитку гранрайтингу.

Історія розвитку та сучасний стан гранрайтингу в Україні, його особливості у менеджменті. Досвід функціонування гранрайтингових організацій у зарубіжних країнах. Сфери застосування гранрайтингу діяльності в Україні. Використання ІТ-технологій. Використання PR-технологій. Маркетинг організації як елемент гранрайтингу. Перспективи розвитку гранрайтингу в Україні. Соціальне та економічне значення використання гранрайтингу у секторі економіки. Використання нових інструментів гранрайтингу.

Тема 3. Гранрайтингова діяльність та форми її підтримки.

Нормативно-правові основи гранрайтингу в управлінні та адмініструванні. Гранрайтинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій, бюджетних установ, реалізації державних та місцевих цільових програм розвитку. Види ресурсів, необхідних для розвитку гранрайтингової діяльності. Додаткові джерела фінансування гранрайтингової діяльності. Можливі форми підтримки. Благодійні організації. Філантропія. Меценатство. Спонсорство. Інструменти гранрайтингу. Обмеження щодо застосування інструментів гранрайтингу у менеджменті. Бюджет участі як інструмент залучення зовнішніх ресурсів для фінансування проектів розвитку у менеджменті.

Тема 4. Організаційні засади гранрайтингової діяльності в управлінні та адмініструванні.

Організаційне забезпечення гранрайтингової діяльності. Планування гранрайтингової кампанії: етапи та матеріально-технічне забезпечення. Модель планування гранрайтингу. Результат гранрайтингової кампанії. Оцінювання ефективності гранрайтингової діяльності. Економічні, соціальні, політичні ефекти від участі суспільних агентів у гранрайтингової діяльності. Умови сталості проекту в управлінні та адмініструванні після закінчення фінансування. Екологічна, економічна, політична, інституційна сталість проекту. Поняття валідації. Презентація гранрайтингової кампанії та її правила.

Змістовий модуль 2 «Практичні аспекти гранрайтингової діяльності в управлінні та адмініструванні»

Тема 5. Фонди та гранти.

Визначення фонду. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Попереднє оцінювання фондів, його критерії. Вибір фонду. Фінансування проектів групою Світового банку. Організація фінансування проектів ЄБРР. Фінансування проектів розвитку міжнародними регіональними банками розвитку. Міжнародні програми фінансової допомоги країн ЄС в Україні. Моніторинг проектів, які фінансуються за кошти фондів ЄС. Сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України. Класифікація грантів. Грантодавчі установи. Пошук гранту. Характеристика грантових конкурсів. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів.

Тема 6. Вибір стратегії гранрайтингу та звернення.

Поняття стратегії гранрайтингу та її елементи. Алгоритм вироблення стратегії гранрайтингу. Організаційна місія і завдання стратегії гранрайтингу. Внутрішній та зовнішній аналіз даних. Пошук джерел коштів, їх визначення, визначення їх потенціалу. Вивчення можливостей підтримки власної ідеї. Стратегія і тактика спілкування з фондами-донорами. Спонсорський пакет. Звернення. Типи заявок. Заявка-запит. Повна заявка та її структура. Супровідна документація: автобіографія, резюме, супровідний та рекомендаційний листи тощо.

Тема 7. Методичні засади розробки інвестиційних проектів у рамках гранрайтингу.

Поняття проекту та його особливості. Класифікація проектів за типами, за видами, за масштабами, за складністю, за наслідками прийняття рішень. Взаємозв'язок між організаційною політикою, стратегічним плануванням та управлінням проектами. Оцінювання відповідності проекту стратегії та програмі соціально-економічного розвитку. Технології розробки та реалізації проекту. Передпроектна стадія. Визначення проблем і потреб. Визначення цільової групи проекту. Матриця оцінювання стейкхолдерів. Визначення шляхів розв'язання проблем. Територіальне співробітництво. Складові успішного партнерства.

Тема 8. Складання та реалізація бюджету проекту.

Види звітності. Мета та завдання проекту. Визначення методів та етапів досягнення мети і завдань проекту, очікуваних результатів. Концепція та карта проекту. Життєвий цикл проекту. Інтеграція проекту. Учасники й оточення проекту. Принципи формування проектної команди. Вибір показників роботи. Визначення ресурсів проекту та зацікавлених сторін. Ресурсне планування. Логічна схема проекту. Часові рамки проекту. План реалізації. Аплікаційна форма проекту. Вартість проекту. Інструменти оцінки проектів: система SMART, NAOM ІЕ, Дерево проблем та Дерево цілей. Дерево витрат проекту. Складання плану проекту. Діаграма Ганта. Поняття бюджету проекту, вимоги до його розрахунку. Програмні та адміністративні витрати проекту. Методи та форма розрахунку бюджету проекту. Ризики проектів та джерела їх виникнення. Оцінка ризиків. Основні види управлінської реакції на ризики проектів. Потенційна конфліктність як особливість проектів.

Тема 9. Гранрайтинг як метод мобілізації фінансових ресурсів для розвитку.

Організаційні засади управління проектами розвитку. Поняття проектного офісу. Типи проектних офісів, їхні завдання та сфера відповідальності. Форми створення проектних офісів. Аутсорсинг, аутстафінг. Необхідність, призначення і нормативно-правова база гранрайтингу. Принципи та основні помилки формулювання змісту, мети і завдань проекту, розрахунку бюджету. Порядок оцінювання відповідності вимогам законодавства програм та проектів розвитку.

Тема 10. Особливості гранрайтингу у галузях соціальної сфери.

Завдання та особливості гранрайтингу у галузях соціальної сфери. Академічний гранрайтинг, перспективи формування ендаумент-фондів. Причини слабкого розвитку академічного гранрайтингу в Україні. Шкільний гранрайтинг. Гранрайтинг у закладах культури. Краудфаундинг, корпоративна соціальна відповідальність та їх роль у фінансовому забезпеченні соціальної сфери. Соціальне підприємництво та його форми. Перспективи активізації соціального підприємництва як інструмента гранрайтингу.

Індивідуальні завдання

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Сутність поняття «грант» та класифікація грантів. Донорські організації та грантодавчі установи.

Практична робота №2. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень.

Практична робота №3. Особливості формування та реалізації міжнародних проектів на сучасному етапі.

Практична робота №4. Пошук джерел фінансування проектів.

Практична робота №5. Підготовча робота до розробки грантового проекту.

Практична робота №6. Праця над проектною ідеєю. Підготовка опису проекту.

Практична робота №7. Підготовка проектної заявки на міжнародний грант.

Практична робота №8. Інформація про заявника (апліканта) при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант.

Практична робота №9. Грантрайтинг. Підготовка і складання заявки на міжнародний грант. Структура проектної заявки.

Практична робота №10. Презентація, реалізація й завершення міжнародного грантового проекту.

Практична робота №11. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги. Офіційний портал координації міжнародної технічної допомоги в Україні

Практична робота №12. Міжнародні державні і приватні фонди

Приклади практичних завдань:

Ситуаційне завдання:

Розробіть логіко-структурну матрицю Вашого проекту, який ґрунтується на Ваших дисертаційних дослідженнях, який включає в себе визначення мети, цілі, завдання, результати та необхідні заходи для його реалізації. Результат представте у вигляді доповіді з презентацією на практичному занятті.

Приклад тестового завдання:

Скоординована та синхронізована дія, яка свідомо спрямована на системні вразливості демократичних держав та інститутів за допомогою широкого спектру засобів називається:

Можливі помилки при реалізації проекту за допомогою графіка Ганта:

- а) плутаний графік реалізації проекту або нереальні строки виконання робіт;
- б) недотримання логічної послідовності проведення робіт і заходів;
- в) невідповідність пунктів графіка завданням, визначеним раніше
- г) все переховане.

Для стимулювання дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок проєктної діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано розробити концепцію власного проєкту та презентувати її на практичному занятті. При цьому можливо запровадити систему взаємооцінювання серед слухачів курсу, коли кожен здобувач спочатку практикується в оцінюванні прикладу концепції, наданої викладачем курсу, а потім пробує себе в ролі експерта, оцінюючи концепцію своїх колег та надаючи відгук.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал (до 10 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття (до 90 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету

вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мініимального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мініимального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Посилання на Google Classroom: [Основи грантрайтингу](#)

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про затвердження Порядку проведення державної експертизи інвестиційних проєктів: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 701 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/701-2011-%D0%BF#Text>
2. 2013/743/EU: Council Decision of 3 December 2013 establishing the specific programme implementing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decisions 2006/971/EC, 2006/972/EC, 2006/973/EC, 2006/974/EC and 2006/975/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A32013D0743>
3. Regulation (EU) No 1288/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing 'Erasmus+' the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Decisions No 1719/2006/EC, No 1720/2006/EC and No 1298/2008/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1288>
4. Regulation (EU) No 1291/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decision No 1982/2006/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1291>
5. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. (уклад.) Гранти 2017. Каталог донорських організацій. Навч.-практичний посібник. – Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. – 89 с
6. Грантовий менеджмент і написання проєктів. Практичний poradnik / Упоряд. Процак О. – Л: Ліга-Прес, 2010
7. Навчально-практичний посібник, підготовлений за фінансової підтримки House of Europe і Європейського Союзу: «ГРАНТ-МЕНЕДЖМЕНТ: просто про складне» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?library=hrant-menedzhment-prosto-pro-skladne>
8. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері: методичні рекомендації для органів влади та недержавних організацій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. – 148 с
9. Методичні рекомендації щодо написання проєктних заявок. Навч. посібник / МГО «Регіональний центр транскордонного співробітництва Євро регіон «Дністер». – Вінниця: Євро регіон «Дністер», 2015. – 54 с
10. Connor U & Wagner L (1998). Language use in grant proposals by nonprofits: Spanish and English. In: New directions for philanthropic fundraising, 1998, 59–74.
11. C Mom, P Van den Besselaar Do interests affect grant application success? The role of organizational proximity preprint (2020) <https://www.researchgate.net/publication/344461606>, Accessed 14th Feb 2022
12. M-Y Tseng The genre of research grant proposals: toward a cognitive-pragmatic analysis Journal of Pragmatics, 41 (2011), pp. 2254-2268

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».